

ITI
ÚSTECKO-CHOMUTOVSKÁ
AGLOMERACE

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

PŘEHLED PIP VE STATUTÁRNÍCH MĚSTECH ČR

Připraveno pro ITI ÚChA

Ing. Tomáš Sýkora, Ph.D.
Bc. Daniel Hevler

Podpora podnikatelského prostředí na úrovni měst je jedním z klíčových předpokladů pro udržitelný ekonomický rozvoj a zvyšování kvality života obyvatel. Statutární města v České republice představují centra zaměstnanosti, vzdělávání a inovací, a proto hraje jejich přístup k podnikatelům zásadní roli při rozvoji a transformaci měst i celých aglomerací a metropolitních oblastí, a zároveň při posilování konkurenceschopnosti celé země.

Cílem tohoto přehledu je zmapovat, jak statutární města k podpoře podnikatelů přistupují, jaké mají instituce a oddělení, zda disponují vlastními strategiemi a jakou úroveň podpory lze vyčíst z jejich oficiálních webů. Materiál nemá za cíl stigmatizovat ta města, která s podporou podnikatelského prostředí aktivně nepracují, naopak má přispět k šíření inspirace od měst, která se proinvestorskou politikou zabývají.

Poznámka:

Pro účely tohoto materiálu bylo provedeno pouze mapování od stolu, byly rešeršovány veřejně dostupné materiály a webové stránky. Materiál má sloužit jako vstupní informace a pro zjištění objektivních skutečností bude následně nutné provést podrobnější šetření přímo ve vybraných městech.

Srovnání ukazuje značné rozdíly – od měst, která mají systematicky vybudovaná oddělení, samostatné strategie a profesionálně zpracované webové portály (např. Praha, Brno, Ostrava, Plzeň), až po města, kde je agenda podnikání řešena jen okrajově, zpravidla prostřednictvím živnostenských úřadů.

Zvláštní pozornost si zaslouží příklady dobré praxe – například Děčín, který jako jediné město připravil samostatnou podnikatelskou strategii, nebo Prostějov, který i přes omezené kapacity dokázal agendu přehledně zpracovat ve spolupráci s partnery. Tyto rozdíly dobře ilustrují, že úroveň podpory podnikání není dána pouze velikostí města, ale také ochotou a schopností vedení města systematicky s podnikateli komunikovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky.

Rozdělení a hodnocení měst podle přístupu k proinvestorské politice

Na základě rešerše webů a dostupných strategických dokumentů lze statutární města ČR rozdělit do tří základních kategorií:

A. Města se systémovým a viditelným přístupem

B. Města s formálním přístupem, ale slabším obsahem

C. Města s minimální nebo žádnou viditelností podpory

A. Města se systémovým a viditelným přístupem

Praha

- **Oddělení strategie a podpory podnikání (MHMP)**

Na stránce Magistrátu hl. m. Prahy je uvedeno, že oddělení zajišťuje činnosti v oblasti podpory podnikání a inovací, koordinuje související činnosti ve městě a metodicky řídí účast města v programech a projektech na úseku podnikání, inovací, výzkumu a vývoje.

Vedoucí: Dušan Turek, další pracovníci: Blažena Pivovarová, Vladimíra Jetenská, Monika Lojínová, odborná garantka HW Lab: Nela Manučarjanová.

<https://praha.eu/oddeleni-strategie-a-podpory-podnikani>

- **Jednotná kontaktní místa (JKM)**

V Praze fungují JKM na živnostenských úřadech (např. Praha 1, Praha 7). Slouží k vyřízení formalit na jednom místě – podnikatelská oprávnění, uznání odborných kvalifikací, registrace činností.

<https://metropolevsech.eu/cs/potrebuji-resit/podnikani/jednotne-kontaktni-misto/>

- **Webová podpora a portály**

Podpora podnikání – dotační a projektové nástroje

Na webu hlavního města je sekce s informacemi o projektech a dotacích na podporu malých a středních podniků, inovací a spolupráce firem s výzkumnou sférou. Mezi uváděné nástroje patří „Pražské vouchery“ či „Specializované vouchery“.

<https://praha.eu/podpora-podnikani-evropske-dotace>

- **Katalog firem**

Město provozuje katalog podnikatelských subjektů v Praze, kde lze vyhledávat podle názvu, IČO nebo oboru činnosti.

<https://praha.eu/katalog-firem>

- **Inovační infrastruktura**

HW Lab – sdílené dílny o velikosti 280 m² s několika technologickými zónami pro prototypování a vývoj.

<https://praha.eu/oddeleni-strategie-a-podpory-podnikani>

Podnikatelské a inovační centrum hl. m. Prahy – pořádá poradenství, semináře a workshopy pro začínající i zkušené podnikatele.

- **Odbor strategického rozvoje a spolupráce**

Agenda podnikání je v Brně formálně ukotvená na Odboru strategického rozvoje a spolupráce. Tento odbor má na starosti strategické dokumenty města, mezinárodní spolupráci i hospodářský rozvoj.

vedoucí odboru: Mgr. František Kubeš, Ph.D.

- **Webová prezentace města**

Webová prezentace v oblasti podnikání je slabší – existuje jen základní stránka odboru, bez přehledného portálu pro podnikatele, jaký mají např. Praha nebo Ostrava.

<https://www.bрно.cz/w/odbor-strategickeho-rozvoje-a-spoluprace>

- **JIC – Jihomoravské inovační centrum**

Hlavním nositelem podpory podnikání v Brně je JIC, organizace zřízená v roce 2003 společně městem Brno, Jihomoravským krajem a místními univerzitami (MU, VUT, Mendelova, Veterinární). JIC fakticky supluje to, co by jinak dělalo město.

Co JIC dělá konkrétně:

- Programy pro podnikatele v různých fázích:
- Future Founders (začínající podnikatelé), Inkubace (start-upy), Scale-up Leaders (rostoucí firmy).
- Propojení na finance a investory, mentoring, konzultační služby.
- Infrastruktura a huby:
 - JIC INTECH, INBIT, INMEC – technologické inkubátory
 - KUMST – kreativní hub pro kulturní a kreativní odvětví
 - FabLab Brno – otevřená dílna s profesionálním vybavením pro prototypování a výrobu
- Finanční nástroje: JIC Ventures, investiční nástroj pro podporu firem.

<https://www.jic.cz/>

- **Specifické programy**

Kreativní vouchery Brno – město a JIC společně podporují spolupráci firem s kreativci (design, marketing, inovace). Firmy dostávají příspěvek až do 100 tisíc Kč.

<https://cosedoje.bрно.cz/w/brno-spousti-kreativni-vouchery-jako-prvni-mesto-v-cr-tak-podporuje-spolupraci-kreativcu-a-firem>

Prototypuj a ověřuj – dotační program Brna a JIC, který financuje vývoj a testování prototypů (200 tis. – 1 mil. Kč).

<https://czechstartups.gov.cz/novinky/prototypuj-a-overuj-mesto-brno-a-agentura-jic-podpori-inovativni-firmy-6-miliony-korun/>

- **Odbor strategického rozvoje**

Tento odbor zajišťuje strategické plánování, marketing města vůči investorům a zároveň provozuje portál **InvestInOstrava** (<https://investinostrava.cz>). Ten patří mezi nejlépe zpracované městské weby v ČR – nabízí přehled investičních příležitostí, developerských zón, kontaktní místa i oficiální statistiky o městě. Ostrava se díky tomu prezentuje jako město, které umí s investory a podnikateli komunikovat profesionálně a i mezinárodně (účast na veletrzích EXPO REAL či MIPIM).

vedoucí odboru: Mgr. Jiří Hudec

- **Dotační program na rozjezd podnikání**

Kromě „image“ má Ostrava i vlastní dotační program na rozjezd podnikání (<https://www.ostrava.cz/cs/urad/hledam-informace/dotace/podnikani-1>). To je zásadní, protože jde o jediný velký městský titul v ČR, který přímo finančně podporuje začínající podnikatele. Ve druhém ročníku bylo rozděleno kolem 6 milionů korun, podpořeno bylo několik nových projektů. Program zahrnuje nejen finance, ale i mentoring a odborné poradenství. Je to tedy městský „inkubátor“, který funguje napřímo, bez zprostředkovatelů

- Slabší stránkou Ostravy je to, že i přes dobrou prezentaci chybí samostatný strategický dokument zaměřený na podnikatele (tak jako má Děčín). Podnikatelská agenda je roztříštěná – je obsažena ve strategickém plánu fajnova, v odboru strategického rozvoje a v dotačních výzvách, ale chybí jednotný rámec „městské strategie pro podnikatele“. Stejně tak infrastruktura typu coworkingů, laboratoří nebo dílen není prezentovaná jako součást městské nabídky, ale spíš zůstává u soukromých nebo partnerských aktérů.

- **Odbor Smart Cities a podpory podnikání**

V Plzni je podnikatelská agenda soustředěná na Odbor Smart Cities a podpory podnikání. Ten spojuje digitalizaci, inovace i byznysovou oblast a patří mezi málo českých měst, kde je tato kombinace viditelně institucionalizovaná. Na webu města mají podnikatelé k dispozici sekci s informacemi, i když nejde o úplně ucelený portál, spíš o přehled odkazů a projektů.

- **Dotační nástroje**

Plzeň se odlišuje hlavně tím, že kromě strategických prohlášení nabízí i vlastní dotační nástroje. Nejznámější jsou **Podnikatelské vouchery** (<https://plzen.eu/podnikani/informace-pro-podnikatele/podnikatelske-vouchery/>), které firmám umožňují využít služby výzkumných organizací a kreativních profesionálů. Dalším významným prvkem je **inkubační program** realizovaný ve spolupráci s městskou příspěvkovou organizací BIC Plzeň (<https://www.bic.cz/>). Ten podporuje mladé firmy nejen finančně, ale i mentoringem a poradenstvím.

- Díky propojení magistrátu a BIC má Plzeň v ČR poměrně unikátní model. Podnikatelé tu nenajdou jen kontakty a obecné informace, ale i skutečné programy, které se pravidelně vypisují a rozdělují miliony korun. Chybí sice samostatná strategie výhradně pro podnikatele, ale na rozdíl od většiny ostatních měst je zde funkční systém podpory, který má reálný dopad.

• Oddělení strategického rozvoje a řízení projektů

Agendu podpory podnikání v Děčíně zajišťuje odbor strategií a IT, konkrétně oddělení strategického rozvoje a řízení projektů.

Kontaktní osoba: Ing. Iva Nevečerelová

Web: www.mmdecin.cz

• Strategie místního partnerství na podporu podnikání

Město Děčín má vlastní Strategii místního partnerství na podporu podnikání, která vznikla v rámci strategického rozvoje města pro období 2021–2027.

Strategie zahrnuje kapitolu „Konkurenceschopná ekonomika podporující podnikání“, kde jsou definovány cíle v oblasti komunikace s podnikateli, rozvoje brownfieldů, podpory začínajících podnikatelů a propojování škol, firem a města.

<https://www.mmdecin.cz/strategie-pro-podnikatele>

• Akční kroky a projekty

Strategie navrhuje vznik coworkingového centra, podporu otevřených dat města pro podnikatele, revitalizaci brownfieldů a aktivní spolupráci s Hospodářskou komorou a dalšími partnery.

Odkaz na dokument:

<https://projektydecin.cz/dokumenty/category/2-strategicka-analyza-vybranych-rozvojovych-oblasti-mesta-a-komplexni-socioekonomicka-analyza?download=2%3AStrategicky-plan-rozvoje-mesta-decin-2021-2027>

• Spolupráce s podnikateli a komorami

Město spolupracuje s Okresní hospodářskou komorou Děčín a dalšími partnery na projektech rozvoje podnikatelského prostředí. Podporuje využívání městských objektů a ploch pro podnikatelské účely.

Děčín patří mezi menší města, která dokázala vytvořit ucelenou **podnikatelskou strategii**. Představuje inspirativní příklad pro obdobná města, která chtějí podporovat podnikatelské prostředí i v menším měřítku.

Shrnutí:

Z předchozích popisů vyplývají následující klíčové modely a dobré praktiky:

Institucionální ukotvení + specializované oddělení

Praha je výjimečná tím, že podnikatelská agenda je oficiálně zastoupena jako samostatné oddělení magistrátu. Tento statut dává jasnost, odpovědnost a viditelnost.

Partner v organizacích, které dělají reálnou práci

V Brně je to JIC — město deleguje na silného partnera, který má kapacitu, know-how i kontakty. Brno tak nemusí dělat vše samo, ale spoléhá na JIC jako hybatel.

Veřejné nástroje s konkrétním dopadem

Ostrava má výhodu v tom, že má dotační titul „Rozjezd podnikání“, který přímo podporuje podnikatele finančně + mentoringem — to posunuje agendu z deklaraci do realitu.

Viditelná online komunikace a prezentace

Portály typu InvestInOstrava nebo Katalog firem u Prahy pomáhají, aby informace byly snadno dostupné. Transparentnost a přehlednost posilují důvěru podnikatelů.

Strategie a práce s plochami / brownfieldy

Děčín je příkladem, že i menší město může mít vlastní strategii, která zahrnuje spravování ploch pro podnikání a revitalizaci brownfieldů. To je silný impuls podporující dlouhodobý rozvoj.

B. Města s formálním přístupem, ale slabším obsahem

Olomouc

Na webu existuje záložka „pro podnikatele a investory“, Je funkční, naplněná, jen méně přehledná. Agenda je pokrytá personálně a věcně, ale ne digitálně. Město Olomouc se opírá o Inovační centrum Olomouckého kraje, které bylo zřízeno právě proto, aby rozvíjelo podnikatelský ekosystém v regionu. Centrum nabízí poradenství, vouchery i akcelerační programy a propojuje univerzity s místními firmami. Na městských stránkách ale téma podnikání působí spíše formálně – hlavní práci dělá samotné ICOK, které si vybudovalo dobrou reputaci a funguje jako skutečný partner podnikatelů.

Zlín

Zlín má sekci pro podnikání na webu, ale poměrně slabě naplněnou obsahem. Zlín sází na tradici podnikavosti a na spolupráci s univerzitou. V regionu působí Inovační centrum Zlínského kraje, které nabízí akceleraci start-upů, networking a školení. Reálná nabídka města směrem k podnikatelům je ale spíše symbolická a opět stojí na tom, co dělá TIC. Zlín má výhodu silné značky spojené s baťovskou historií a díky TIC se snaží tuto tradici přetavit do podpory nových firem.

Hradec Králové

V Hradci Králové působí Inovační centrum Královéhradeckého kraje, které organizuje soutěže pro podnikatele, poskytuje coworkingové prostory a poradenské programy. Město samo o sobě podnikatele příliš neobsahuje, ale díky TCHK existuje funkční servis pro začínající i rozvíjející se firmy. Pro Hradec je to cesta, jak doplnit slabší městskou agendu a přitom nabídnout podnikatelům moderní podporu.

Ústí nad Labem

V Ústí nad Labem hraje klíčovou roli Inovační centrum Ústeckého kraje. Město se díky němu dostalo na mapu regionů, kde se podnikání a inovace systematicky podporují. ICUK provozuje akcelerační programy, mentoring a pomáhá firmám i začínajícím podnikatelům. Městský web přitom podnikatele nijak zvlášť neobsahuje – Praha nebo Ostrava jsou v tomto směru dál – ale díky ICUKu mají místní firmy přístup k profesionálním službám a mezinárodním sítím.

Pardubice

Pardubice patří mezi města, která se v posledních letech snaží výrazněji zapojit do inovační agendy. Pod záštitou Regionální rozvojové agentury Pardubického kraje vznikl Pardubický podnikatelský inkubátor P-PINK, který poskytuje zázemí začínajícím podnikatelům, nabízí mentoring a coworkingové prostory a funguje jako základní nástroj pro podporu podnikání. Na tento základ navazuje příprava ambicióznějšího projektu Pardubického výzkumného inovačního centra (PARvic), které má do budoucna nabídnout moderní prostory pro výzkum a vývoj a propojit místní univerzitu, firmy a město. Vedle toho město i kraj využívají program Smart akcelerační+, který má za cíl posilovat inovační prostředí v regionu, rozvíjet vzdělávání v oblasti podnikavosti a podporovat spolupráci výzkumu s praxí. Pardubice tak sice zatím nemají dlouhodobě zavedenou tradici jako Brno nebo Ostrava, ale postupně si budují vlastní infrastrukturu a ukazují, že chtějí patřit mezi města, kde se podnikání a inovace berou vážně.

Prostějov

Prostějov se v posledních letech profiluje jako město, které dokáže propojit tradiční podnikatelskou základnu s moderními nástroji podpory lokální ekonomiky. Jedním z nejzajímavějších projektů je Correny, systém městské podpory, který motivuje obyvatele utrácet příspěvky přímo u místních obchodníků a služeb. Město tak chytře posiluje lokální oběh peněz a současně podporuje drobné podnikatele. Výjimkou je, že i bez vlastního oddělení dokázal téma uchopit ve spolupráci s partnery. Web je přehledný a téma podnikání je tam vidět.

Opava

Opava dlouhodobě pracuje na tom, aby byla otevřeným a přehledným městem pro podnikatele. Na svém webu provozuje samostatnou sekci věnovanou podnikání a investicím, kde zájemci najdou přehled investičních lokalit, kontaktů, dotačních možností i aktuálních výzev. Důraz je kladen na jednoduchost, informovanost a vstřícný tón vůči podnikatelům – město tak působí jako rovnocenný partner soukromého sektoru.

Digitální prezentace Opavy je příkladem efektivního a finančně nenáročného řešení, které lze snadno převzít i v menších městech. Jasná struktura, vizuální přehlednost a aktivní komunikace posilují image města jako moderního a spolupracujícího.

Shrnutí

Z předchozích příkladů vyplývá, že statutární města poskytují spíše informační servis prostřednictvím svých webových stránek, ale cílená podpora je realizována především prostřednictvím specializovaných institucí, které jsou většinou zřizovány kraji.

C. Města s minimální nebo žádnou viditelností podpory

České Budějovice, Karlovy Vary, Kladno, Liberec, Jihlava, Karviná, Frýdek-Místek, Havířov, Třinec, Jablonec, Přerov, Teplice, Most, Chomutov – většinou mají jen živnostenský úřad, někdy sekci „pro podnikatele“, ale ta je buď skrytá, nebo obsahuje pouze základní kontakty a zákonné informace.

Shrnutí:

U menších statutárních měst je téma podnikání spíše na okraji. Nejčastěji se objevuje jen v podobě povinných informací živnostenských úřadů.